

Uchwała Nr V/158/2023
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi

z dnia 30 października 2023 roku

**w sprawie opinii dotyczącej możliwości wykupu obligacji emitowanych
przez Gminę Tuszyn**

Na podstawie art. 13 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 1325) i art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 1270 ze zmianami),

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi:

1. Anna Adamczewska - przewodniczący
2. Tomasz Karwicki - członek
3. Krzysztof Kozik - członek

uchwała, co następuje:

opiniuje pozytywnie możliwość wykupu obligacji planowanych do emisji przez Gminę Tuszyn w 2023 roku na łączną kwotę 18.000.000,00 zł (słownie złotych: osiemnaście milionów złotych zero groszy) z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w 2023 roku, pod warunkiem realizacji przez Gminę założeń przyjętych w wieloletniej prognozie finansowej.

Uzasadnienie

W dniu 18 października 2023 roku do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi wpłynął wniosek Burmistrza Gminy Tuszyn z dnia 18 października 2023 roku, o wydanie opinii dotyczącej możliwości wykupu przez Gminę Tuszyn obligacji w wysokości 18.000.000,00 zł, z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w 2023 roku, zgodnie z uchwałą nr LXXXII/561/2023 Rady Miejskiej w Tuszynie z dnia 29 września 2023 roku.

Opinia Składu Orzekającego, wyrażona w sentencji niniejszej uchwały, poprzedzona została analizą:

- uchwały nr LXVIII/492/2023 Rady Miejskiej w Tuszynie z dnia 19 stycznia 2023 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Tuszyn na 2023 rok, w szczególności w zakresie limitu zobowiązań z tytułu emitowanych papierów wartościowych, o których mowa w art. 212 ust. 1 pkt 6 w związku z art. 89 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 1270 ze zmianami), z uwzględnieniem zmian na dzień podjęcia niniejszej uchwały,

- uchwały nr LXVIII/491/2023 Rady Miejskiej w Tuszynie z dnia 19 stycznia 2023 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Tuszyn na lata 2023-2033, a także prognozy kwoty długu stanowiącej część tejże prognozy, z uwzględnieniem zmian na dzień podjęcia niniejszej uchwały,
- uchwały nr LXXXII/561/2023 Rady Miejskiej w Tuszynie z dnia 29 września 2023 roku w sprawie emisji obligacji oraz zasad ich zbywania, nabywania i wykupu.

Uchwałą nr LXXXII/561/2023 z dnia 29 września 2023 roku Rada Miejska w Tuszynie postanowiła wyemitować 18.000 (słownie: osiemnaście tysięcy) obligacji o wartości nominalnej 1.000,00 zł (słownie: jeden tysiąc złotych zero groszy) każda. Uchwalono, że obligacje zostaną wyemitowane w 2023 roku w następujących seriach: A23 o wartości 1.100.000,00 zł, B23 o wartości 1.200.000,00 zł, C23 o wartości 1.300.000,00 zł, D23, E23, H23 o wartości 1.500.000,00 zł każda, F23, G23 o wartości 1.400.000,00 zł każda, I23, J23 o wartości 1.700.000,00 zł każda, K23 o wartości 1.800.000,00 zł oraz L23 o wartości 1.900.000,00 zł. W uchwale wskazano, że celem emisji obligacji w 2023 roku jest sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w kwocie 18.000.000,00 zł. Nadto postanowiono, że emisja obligacji nastąpi poprzez propozycję nabycia skierowaną do jednego adresata. Obligacje będą obligacjami na okaziciela i nie będą zabezpieczone. Cena emisyjna obligacji będzie równa wartości nominalnej. W treści uchwały wskazano, że wydatki i rozchody związane z przeprowadzeniem emisji, wykupem obligacji oraz wypłatą oprocentowania zostaną pokryte z dochodów własnych lub przychodów budżetu Gminy w latach 2023-2036. Obligacje zostaną wykupione w następujących latach: w roku 2025 seria A23, w roku 2026 seria B23, w roku 2027 seria C23, w roku 2028 seria D23, w roku 2029 seria E23, w roku 2030 seria F23, w roku 2031 seria G23, w roku 2032 seria H23, w roku 2033 seria I23, w roku 2034 seria J23, w roku 2035 seria K23, zaś w roku 2036 seria L23. Obligacje zostaną wykupione według wartości nominalnej. Dopuszczono również możliwość wykupu przez Gminę obligacji przed terminem wykupu w celu umorzenia. Z uchwały ponadto wynika, że oprocentowanie obligacji będzie zmienne, równe stawce WIBOR 6M, ustalonej na dwa dni robocze przed rozpoczęciem okresu odsetkowego, powiększonej o marżę. Oprocentowanie obligacji naliczane będzie od wartości nominalnej i wypłacane w okresach półrocznych liczonych od daty emisji, z zastrzeżeniem, że pierwszy okres odsetkowy może trwać maksymalnie dwanaście miesięcy. Oprocentowanie wypłacone zostanie w następnym dniu po upływie okresu odsetkowego, z tym, że jeżeli termin wypłaty oprocentowania przypadnie na sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy, wypłata oprocentowania nastąpi w najbliższym dniu roboczym, przypadającym po tym dniu.

Działaniem swym Rada Miejska w Tuszynie wypełniła dyspozycję normy zawartej w art. 89 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którą jednostki samorządu terytorialnego mogą emitować papiery wartościowe na finansowanie planowanego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego, bowiem łączna wartość nominalna emitowanych obligacji mieści się w ustalonym przez Radę Miejska w Tuszynie limicie zobowiązań z tytułu emisji obligacji oraz zaciąganych pożyczek na pokrycie planowanego deficytu budżetu. Zgodnie z uchwałą budżetową, po zmianach, limit ten został ustalony do wysokości 32.231.991,00 zł.

Ponadto z uchwały budżetowej Gminy Tuszyn na 2023 rok, po zmianach, wynika, że planowany deficyt budżetu na 2023 rok ustalony został w kwocie 36.570.879,76 zł i źródłem jego finansowania będą przychody z tytułu pożyczki w wysokości 7.785.940,00 zł, przychody z tytułu nadwyżki z lat ubiegłych w wysokości 10.784.939,76 zł, jak również przychody z tytułu emisji obligacji komunalnych w wysokości 18.000.000,00 zł.

Jak wynika z prognozy kwoty długu, stanowiącej część Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Tuszyn, dług Gminy na koniec 2023 roku, wynosić będzie 27.586.016,45 zł, a zatem kształtować się będzie na poziomie 22,62% planowanych dochodów budżetu ogółem.

Z prognozy Gminy Tuszyn *(ze zmianami dokonanyymi do dnia 29 września 2023 roku)* wynika, że w latach 2023-2038, zachowana zostanie zasada określona w art. 242 ustawy o finansach publicznych. W latach 2024-2038 Gmina prognozuje osiągnięcie, tzw. nadwyżek operacyjnych, tj. dochodów bieżących wyższych od wydatków bieżących. Natomiast dla 2023 roku ustalono dochody bieżące w wysokości niższej od wydatków bieżących (tzw. deficyt operacyjny) na poziomie 1.080.393,88 zł, przy jednoczesnym założeniu wydatków bieżących na poziomie niższym od dochodów bieżących powiększonych o przychody z tytułu nadwyżki budżetu z lat ubiegłych. Przy powyższym Skład Orzekający wskazuje, że wprowadzenie przepisów dopuszczających możliwość planowania deficytu operacyjnego budżetu, jednakże w praktyce takie działanie jest niekorzystne dla jednostki samorządu terytorialnego i może świadczyć o jej trudnościach w zakresie zbilansowania podstawowej działalności. Ponadto zdolność do wypracowania nadwyżek oraz ich wielkość decydują o możliwościach finansowych Gminy, w tym m.in. w zakresie dotyczącym realizacji przyjętych zadań inwestycyjnych, a także spłaty zadłużenia.

Podkreślić także należy, że zgodnie z regułą wynikającą z art. 243 ustawy o finansach publicznych dla danej jednostki samorządu terytorialnego obliczany jest indywidualny wskaźnik maksymalnego obciążenia budżetu z tytułu spłaty długu tej jednostki. Przy założeniu realizacji wielkości uchwalonych w wieloletniej prognozie finansowej, w tym prognozie kwoty długu, Gmina Tuszyn wykazała, że w latach 2023-2038 obciążenie budżetu z tytułu spłaty długu kształtować się będzie poniżej wskaźnika maksymalnego ustalonego dla danego roku.

Uwzględniając wysokość zaplanowanych kwot wykupu obligacji w poszczególnych latach oraz termin wykupu obligacji, przypadający na lata 2025-2036, Skład Orzekający podkreśla, że wskaźniki obciążenia budżetu spłatą długu i dopuszczalnego poziomu długu ustalone zostały pod warunkiem pełnej realizacji przez Gminę Tuszyn dochodów, utrzymania zakładanego poziomu wydatków oraz osiągnięcia planowanych nadwyżek operacyjnych, co wymaga bardzo konsekwentnego działania w zakresie pozyskiwania zaplanowanych dochodów, jak również dyscypliny w ponoszeniu wydatków.

Mając powyższe na względzie Skład Orzekający postanowił wydać opinię, jak w sentencji niniejszej uchwały.

Od opinii wyrażonej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodniczący
Składu Orzekającego

Anna Adamczewska